

НАКАЗАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ РД-10-14/ 15.06.2022 г.

Днес, 15.06.2022 г., подписаната **Соня ... Момчилова, председател на Съвета за електронни медии**, разгледах и проверих преписка по **Акт за установяване на административно нарушение № НД-01-11/ 19.05.2022 г.**, съставен от ..., инспектор в Съвета за електронни медии, при свидетели на установяване на нарушението ... и ..., срещу **ФОНДАЦИЯ АЛФА 2018**, ЕИК: **176814045**, седалище и адрес на управление: гр. София 1164, р-н Средец, пл. „Славейков“ № 4А, представлявана от **Волен Николов Сидеров**, за следното:

На 14.04.2022 г., в административната сграда на Съвета за електронни медии – гр. София, бул. „Шипченски проход“ № 69, при извършване на мониторинг от Интегрираната система за мониторинг (ИСМ) на СЕМ на програма АЛФА ТВ/ ALFA TV на доставчика на медийни услуги **ФОНДАЦИЯ АЛФА 2018**, е установено следното:

На 08.04.2022 г., от 09:12:36 часа до 10:33:42 часа, по телевизионна програма АЛФА ТВ/ ALFA TV е излъчено предаването „Добро утро, българи!“. В рамките на предаването, в 09:31:21 ч., на цял екран последователно се изписва „**СЕГА ЩЕ ВИДИТЕ ИСТИНСКИТЕ УБИЙЦИ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ СЪДЕНИ ЗА ГЕНОЦИД!**“, „**ВНИМАНИЕ! ВИДЕО КАДРИТЕ НЕ СА ЗА ХОРА СЪС СИЛНА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ!**“, „Доказателство за зверствата на въоръжените сили на Украйна, които застреляха пленени руснаци. Една от жертвите е с вързани ръце. Това показва, че руските военни вече са били военнопленници и не са могли да се противопоставят.“

От 09:31:44 до 09:33:35 ч. неколкократно се показват на цял екран близки и общи кадри на четири човешки трупа. Труповете са със следи от огнестрелни рани по телата и около тях има голямо количество кръв. В 09:33:40 ч. на екрана е изписано „**ТАКА НАРЕЧЕНОТО „КЛАНЕ В БУЧА“ Е ПОРЕДНИЯТ ЗВЕРСКИ ФАЛШИФИКАТ НА „ИМПЕРИЯТА НА ЛЪЖИТЕ“**“.

Кадрите са излъчени в часови пояс, в който се предполага, че децата останали без родителски контрол, биха могли да станат потребители на гореописаното медийно съдържание. Доставчикът на медийни услуги следва да отразява чувствителната тема за военните действия в Украйна съдържано и обективно, с цел да се избегне причиняването на психически травми на децата. Кадри, показващи в близък план трупове на трагично загинали хора, може да предизвика у детската аудитория изключително висока тревожност, страх и паника.

В предаването липсва обозначение за препоръчителен родителски контрол, като предупредителният надпис: „**ВНИМАНИЕ! ВИДЕО КАДРИТЕ НЕ СА ЗА ХОРА СЪС**

СИЛНА ЧУВСТВТЕЛНОСТ!“ не е достатъчен да защити децата от последвалите шокиращи кадри на извършена жестокост и насилие.

Децата са защитени като потребители на медийно съдържание и доставчиците на медийни услуги са задължени да не създават и предоставят за разпространение предавания, които могат да увредят физическото, психическото, нравственото и/или социалното им развитие.

Елементи от програмното съдържание на доставчиците на медийни услуги, които могат да въздействат неблагоприятно или да създадат опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата, следва да бъдат разполагани в програмни пояси, които се предполага, че не привличат детска аудитория, съгласно т. 27 от Критериите за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата (Критериите) – приети с Решение № 234/ 25.10.2011 г., изменени с Решение № РД-05-109/ 28.09.2017 г. на Съвета за електронни медии. Съгласно т. 35 от Критериите, създаващи опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата са действия или сцени, на които децата обичайно не могат да станат свидетели – шокиращи кадри от местопрестъпления, от мъртви или разчленени човешки тела, на жертви на насилие, от медицински манипулации и др.

С излъчените на 08.04.2022 г. от 09:31:44 до 09:33:35 ч. кадри по програма АЛФА ТВ/ ALFA TV, доставчикът на медийни услуги ФОНДАЦИЯ АЛФА 2018 не е спазил разпоредбата на Закона за радиото и телевизията, според която доставчиците на медийни услуги са длъжни да не допускат разпространение на предавания, които могат да увредят физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата,

с което е нарушен чл. 17а, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията във връзка с т. 27 и т. 35 от Критериите по чл. 32, ал. 5 от ЗРТ (отм., ДВ, бр. 109/ 22.12.2020 г.) във връзка с § 57, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ (ДВ, бр. 109/ 22.12.2020 г.).

В 10:06:36 ч. водещият на предаването Кристиян Димитров казва:

- „От Урсула фон дер Лайен вчера разбрахме, че 130 000 украинци са преминали през България, а от тях една част са останали. Каква част – ние не знаем, но разбираме от нея, но...“

Гостът в студиото Волен Сидеров допълва:

- „Еми тази част, която е необходима, например за извършване на терористични действия, когато му дойде времето, когато трябва.“

На екрана присъстват надписите „FACEBOOK И YOUTUBE – Volen Siderov“, „УКРАИНСКИ ЛЪЖИ“.

В предаването „Добро утро, българи!“, излъчено на 08.04.2022 г. от 09:12:36 часа до 10:33:42 часа по програма АЛФА ТВ / ALFA TV са излъчени редица надписи, с които се цели внушаване на нетърпимост и негативно отношение спрямо украинските граждани, като например: „СЕГА ЩЕ ВИДИТЕ ИСТИНСКИТЕ УБИЙЦИ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ СЪДЕНИ ЗА ГЕНОЦИД!“, „ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА ЗВЕРСТВАТА НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА УКРАИНА, КОИТО ЗАСТРЕЛЯХА ПЛЕНЕНИ РУСНАЦИ. ЕДНА ОТ ЖЕРТВИТЕ Е С ВЪРЗАНИ РЪЦЕ. ТОВА ПОКАЗВА, ЧЕ РУСКИТЕ ВОЕННИ ВЕЧЕ СА БИЛИ ВОЕННОПЛЕННИЦИ И НЕ СА МОГЛИ ДА СЕ

ПРОТИВОПОСТАВЯТ.“, „ТАКА НАРЕЧЕНОТО „КЛАНЕ В БУЧА“ Е ПОРЕДНИЯТ ЗВЕРСКИ ФАЛШИФИКАТ НА „ИМПЕРИЯТА НА ЛЪЖИТЕ““, „УКРАИНСКИ ЛЪЖИ“. Използвана е агресивна реторика, като гостът в студиото Волен Сидеров заявява, че украинските граждани в България са потенциални извършители на терористични действия в страната ни: „Еми тази част, която е необходима, например за извършване на терористични действия, когато му дойде времето, когато трябва.“

В посочения видеоматериал се цели манипулация на аудиторията посредством различни внушения, изгражда се един отрицателен имидж на Украйна и украинските граждани, като не се излагат мотиви за посочените от журналиста факти.

С излъчването на горепосоченото съдържание доставчикът на медийни услуги ФОНДАЦИЯ АЛФА 2018 е нарушил изискването да не се допуска създаване или предоставяне за разпространение на предавания, внушаващи **национална**, политическа, етническа, религиозна и расова нетърпимост, **с което е нарушен чл. 17, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията, в частта „предоставяне за разпространение на предавания, внушаващи национална нетърпимост“.**

Към акта са приложени следните писмени документи и материали: 1 (един) бр. CD-R, съдържащ запис на част от програмата „АЛФА ТВ/ ALFA TV“, излъчена на 08.04.2022 г. от 09:12:36 ч. до 10:33:42 ч.; 2. Покана до ФОНДАЦИЯ АЛФА 2018 за съставяне на акт за установяване на административно нарушение с изх. № НД-02 19-00-70/ 04.05.2022 г.; 3. Обратна разписка (известие за доставяне) на АУАН на Български пощи ЕАД № ИД PS 1040 0931YT Q.

Постъпило е писмено възражение с вх. № НД-02 19-00-70/ 02.06.2022 г. от представителя на доставчика, в което се отрича извършването и на двете нарушения. Твърди се, че всички телевизии са излъчили описаните новини и кадрите се съдържат в множество публикации и видеа, достъпни в интернет. Представителят на доставчика заявява, че преди излъчването на посочената емисия е извършено проучване от страна на журналистите, базирано на предходни публикации в други медии и на самостоятелно проучване от други източници. Отбелязано е, че когато става въпрос за емисия, в която журналистът изрично се е позовал на публикувана по-рано статия от друг журналист, вторият не може да носи отговорност за това, че се е доверил на добросъвестността на първия.

Изразява се несъгласие с констатацията на актосъставителя, че надписът „ВНИМАНИЕ! ВИДЕО КАДРИТЕ НЕ СА ЗА ХОРА СЪС СИЛНА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ!“ не е достатъчен да защити децата от последвалите шокиращи кадри на извършена жестокост и насилие. Твърди се, че надписът е изпълнил предназначението си, тъй като носи предупреждение за наличие на сцени на жестокост, насилие и смърт. Сочи се, че аудиторията на програма АЛФА ТВ не се състои от деца, а предимно от хора на средна и над средна възраст. Посочено е също, че в интернет пространството се съдържат множество статии и видеа, достъпни до всички, включително и деца. Даден е пример с видео от клането в Буча.

Алтернативно се моли случаят да бъде приет за маловажен, с оглед липсата на общественоопасни последици, като вместо административно наказание да бъде отправено предупреждение и да се даде предписание.

След като на основание чл. 52, ал. 4 от ЗАНН проверих АУАН № НД-01-11/19.05.2022 г. с оглед неговата законосъобразност и обоснованост, и прецених събраните доказателства и направените възражения намирам, че административнонаказателното производство е протекло при спазване на процесуалните правила. Актът е съставен от компетентно лице в предвидения от закона давностен срок и съдържа изискуемите от чл. 42 от ЗАНН реквизити. Неизпълнението на задълженията е описано достатъчно ясно, така че да не възниква съмнение относно неговото съдържание. Всички елементи от състава на нарушенията са изброени във фактическото описание. Актът е съставен в отсъствие на представител на доставчика и е връчен по реда на чл. 128, ал. 2 от ЗРТ чрез изпращане по пощата с препоръчано писмо с обратна разписка на адреса управление. Доставчикът е реализирал правото си на защита, подавайки писмено възражение срещу акта.

По отношение на материалната законосъобразност на акта намирам, че са налице и двете констатирани нарушения, като за всяко от тях поотделно следва да бъде отбелязано следното:

По отношение на нарушението на чл. 17а, ал. 1 от ЗРТ във връзка с т. 27 и т. 35 от Критериите по чл. 32, ал. 5 от ЗРТ (отм., ДВ, бр. 109/ 22.12.2020 г.) във връзка с § 57, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ (ДВ, бр. 109/ 22.12.2020 г.) намирам, че случаят може да бъде приет за маловажен по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗАНН, доколкото действително доставчикът е разположил преди кадрите с насилни надпис, обострящ вниманието на зрителите, че предстоят шокиращи кадри, които не са за хора със силна чувствителност. Предвид предупредителния надпис и обстоятелството, че децата не са обичайна аудитория на програма АЛФА ТВ, възможността тези кадри да са достигнали до детска аудитория е изключително малка, което определя и ниската обществена опасност на деянието. С оглед изложените мотиви, доставчикът следва да бъде предупреден писмено по реда на чл. 28 от ЗАНН, което става с изричен писмен акт и който ще бъде издаден отделно от настоящото наказателно постановление.

По отношение на констатираното нарушение на чл. 17, ал. 2 от ЗРТ, в частта „предоставяне за разпространение на предаване, внушаващо национална нетърпимост“ намирам същото за безспорно извършено, при това носещо белезите на висока обществена опасност. Относно твърдението, че журналистът не носи отговорност, тъй като тази информация вече е била изнесена от друг журналист и „достоверността“ ѝ е проверена, следва да се има предвид, че отговорността за спазване на закона е на доставчика на медийни услуги, а не на отделните лица, които изпълняват различни длъжности (водещи, автори, режисьори, сценаристи, гости и т.н.). От прегледа на записа е видно, че в рамките на предаването са излъчени редица надписи, очевидно изготвени от доставчика, целящи изграждане на отрицателен имидж на Украйна и украинските граждани, включително и срещу бежанците, намиращи се на територията на България. Твърдението на Волен Сидеров, че украинските бежанци в България са потенциални извършители на терористични действия на територията на страната, „когато му дойде времето“, не са подкрепени с никакви доказателства, но са от такъв характер, че могат да внушат нетърпимост и дори да предизвикат враждебни действия към хората от тази националност. Представянето на зверствата в гр. Буча като „фалшификат“, измислен от

Украйна, наречена „империята на лъжите“, внушенията, че украинците са „истинските убийци“ и „трябва да бъдат съдени за геноцид“, представляват директни внушения на национална нетърпимост към народ и държава, която е нападната от друга страна, и която все още е във военен конфликт и продължава да понася както материални щети, така и хиляди човешки жертви, голяма част от които цивилни граждани.

Съгласно чл. 126, ал. 1 от ЗРТ, за нарушение на чл. 17, ал. 2 от ЗРТ на доставчиците на медийни услуги се налага имуществена санкция от 3000 до 20000 лева. При определяне на размера на наказанието следва да се има предвид, че нарушението на тази разпоредба не е първото в дейността на доставчика, като в случая не са налице смекчаващи обстоятелства и то не се характеризира с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение на обикновените случаи на нарушение от този вид, за да бъде прието за маловажен случай по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗАНН. Точно обратното – конкретното административно нарушение се характеризира с изключително висока степен на обществена опасност, доколкото в предаването се излагат тези и правят внушения, които създават нетърпимост и могат да доведат до реални действия на омраза срещу украинските граждани, намиращи се на територията на България. Изброените в АУАН твърдения по отношение на случилото се в гр. Буча са относно „факти“, които са опровергани от независими международни анализатори, като доставчикът не ги представя като една от възможните гледни точки на събитията, а като истински факт, без да излага аргументи и доказателства относно надеждността на източниците, от които черпи информация. В конкретното предаване водещият и гостът влизат в противоречие с журналистическите принципи за точност, обективност и нетенденциозност, като изложените твърдения не са подкрепени с никакви факти или доказателства, но за сметка на това звучат убедително и реално внушават на аудиторията отрицателно отношение към Република Украйна и украинския народ.

С оглед горното и предвид тежестта на нарушението, на основание чл. 27, ал. 1 – 3 във връзка с чл. 57, ал. 1, т. 8 от ЗАНН намирам, че следва да бъде наложена санкция в размер, по-висок от минимално предвидения в чл. 126, ал. 1 от ЗРТ за този вид нарушения.

С оглед горното и на основание чл. 126, ал. 1 във връзка с чл. 127, ал. 2 и чл. 129, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията

ПО С Т А Н О В Я В А М:

НАЛАГАМ на ФОНДАЦИЯ АЛФА 2018, ЕИК: 176814045, седалище и адрес на управление: гр. София 1164, р-н Средец, пл. „Славейков“ № 4А, представлявана от Волен Николов Сидеров, имуществена санкция в размер на 15 000 (петнадесет хиляди) лева за нарушение на чл. 17, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията, в частта „предоставяне за разпространение на предавания, внушаващи национална нетърпимост“.

Настоящото постановление подлежи на обжалване и протестиране чрез Съвета за електронни медии пред Софийски районен съд в 14-дневен срок от деня на връчването му на нарушителя.

В случай че нарушителят не желае да обжалва наказателното постановление в частта относно наложената имуществена санкция, може да заплати в 14-дневен срок от връчване на наказателното постановление 80 на сто от нейния размер (12 000 лв.). В този случай наказателното постановление влиза в сила в частта относно наложената имуществена санкция от датата на плащането. В случай че нарушителят е обжалвал наказателното постановление и в посочения срок е заплатил имуществената санкция, производството по разглеждане на жалбата в тази част се прекратява на основание чл. 63г от Закона за административните нарушения и наказания.

Сумите се внасят по сметка на Съвета за електронни медии:
IBAN: **BG49 BNBG 9661 3000 1788 01**, BIC: **BNBGBGSD**
БАНКА: **Б Н Б**

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
СОНЯ МОМЧИЛОВА**

Определям срок за доброволно изпълнение – 7 дни от влизане в сила на наказателното постановление.

В случай на неизпълнение преписката ще бъде изпратена на НАП/ ЧСИ за предприемане на действия за принудително събиране по реда на ДОПК.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
СОНЯ МОМЧИЛОВА**